

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Β΄

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 22 / 10 / 2024
Αρ. Πρωτ.: Γ3β/Γ.Π.οικ. 55291

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 19
Τ.Κ. : 104 33
Τηλέφωνο : 2132161302
Πληροφορίες : Φ. Χριστοδούλου
E-mail : dipsy@moh.gov.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Έγκριση από άποψη σκοπιμότητας για την ανάπτυξη Κέντρων Ημέρας με κινητά κλιμάκια για άτομα με αυτισμό και νευροαναπτυξιακές διαταραχές

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 2716/1999-ΦΕΚ 96/Α/1999) για την «Ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
2. Τον ν. 4461/2017 - ΦΕΚ 38/Α/2017 «Μεταρρύθμιση της Διοικητικής Οργάνωσης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων, τροποποίηση συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων του ν. 4387/2016 και άλλες διατάξεις.»
3. Τον ν. 4270/2014 (Α΄143), «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις».
4. Τον ν. 5129/2024 (Α΄ 124), «Ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης».
5. Το π.δ. 121/2017 (Α΄ 148), «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας».
6. Την υπ΄ αριθ.37311/09-07-2023 (Β΄ 4435) Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Υγείας, Δημήτριο Βαρτζόπουλο».
7. Την απόφαση 156618/25.11.2009, (Β΄ 2444) της Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Καθορισμός του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας των Κέντρων Ημέρας του άρθρου 8 του ν. 2716/1999», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
8. Την υπ΄ αριθμ. Γ3α,β/Γ.Π.οικ.49291/1-7-2019 (ΦΕΚ 2809/Β΄/2019) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Διαχείρισης, ελέγχου και παρακολούθησης της ποιότητας σε Μονάδες Ψυχικής Υγείας», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

9. Την αριθμ. ΓΠ/οικ.107933/22-11-2013 (ΑΔΑ:ΒΛ08Θ-ΚΞ) Ο.Ε. Υπουργική Απόφαση με θέμα «Επικαιροποίηση προδιαγραφών κτιριακής υποδομής Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Κέντρα Ημέρας) στα πλαίσια του προγράμματος ΨΥΧΑΡΓΩΣ».
10. Την αριθμ. Α4α,β/Γ.Π.οικ.5079/20-01-2015 Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Πλαίσιο διενέργειας ελέγχων παρεχόμενων υπηρεσιών των Μονάδων Ψυχικής Υγείας που υπάγονται στις διατάξεις του Ν.2716/1999 –Οργανωτικά και τεχνικά μέτρα –Κυρώσεις» (ΦΕΚ 177/Β'/2015).
11. Την αριθμ. Α4β/Γ.Π.οικ.19569/14-3-2017, (Β' 1033) Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης των μονάδων ψυχικής υγείας που λειτουργούν τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρ.11 του ν.2716/1999 (ΦΕΚ 96 Α') από ορκωτούς λογιστές [άρθρο 4Α 2716/1999, όπως προστέθηκε με το ν.4272/2014 (ΦΕΚ 145 Α')]».
12. Την αριθμ. Γ3α,β/Γ.Π.28227/17-5-2023 Υπουργική Απόφαση με θέμα Απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας πολιτικών ψυχικής υγείας (Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ψυχική Υγεία) για την περίοδο 2021-2030, με χρηματοδότηση από Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Επενδυτικά Ταμεία (ΕΣΠΑ) ή/και από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας
13. Την υπ' αριθμ. πρωτ. Β3β/Γ.Π.οικ.54670/17-10-2024 εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας.
14. Το από 17/09/2024 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το Γραφείου του κ. Υφυπουργού Υγείας

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την έγκριση από άποψη σκοπιμότητας για την ανάπτυξη 20 Κέντρων Ημέρας με κινητά κλιμάκια για άτομα που πάσχουν από Αυτισμό και Νευροαναπτυξιακές Διαταραχές (ΔΑΦ/ΝΑΔ).

Αναθέτουσα Αρχή: Υπουργείο Υγείας

Δικαιούχος: ΑΜΚΕ Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716/1999

Το Κέντρο Ημέρας Ολικής Φροντίδας Ψυχικής Υγείας (Κ.Η.Ο.Φ.) θα έχει ολοήμερη λειτουργία και θα παρέχει υπηρεσίες φροντίδας κατ' οίκον μέσω κινητών κλιμακίων, καλύπτοντας το κενό της φροντίδας υγείας που παρατηρείται σήμερα στα άτομα με Αυτισμό, σε όλες τις φάσεις εξέλιξης της, με τις σύνθετες ανάγκες που παρατηρούνται. Παράλληλα, η εν λόγω μονάδα θα υποστηρίζει περαιτέρω και ποικιλοτρόπως τις οικογένειες και τους φροντιστές των ατόμων με Άνοια/Alzheimer. Τέλος το Κ.Η.Ο.Φ. θα υλοποιεί παρεμβάσεις στην κοινότητα και θα διασυνδέεται με λοιπές κοινωνικές υπηρεσίες (π.χ. ΚΔΑΠ ΑΜεΑ, ΚΗ Αυτισμού).

Με την εξέλιξη του αυτιστικού φάσματος και με την σταδιακή αδυναμία αυτοεξυπηρέτησης των ατόμων, που χρήζουν ενισχυμένης ημερήσιας ολικής φροντίδας και υποστήριξης, οι υπηρεσίες του Κέντρου Ημέρας θα παρέχονται μέσω κινητών κλιμακίων κατ' οίκον. Οι υπηρεσίες επομένως εκκινούν από το Κέντρο Ημέρας και φθάνουν μέχρι την οικία των ατόμων με Αυτισμό σε όλα τα στάδια της νόσου. Βασικό χαρακτηριστικό της εν λόγω μονάδας είναι το διευρυμένο ωράριο σε δύο βάρδιες, για τις πέντε καθημερινές ημέρες της εβδομάδας, επιδιώκοντας την καθολικότερη κάλυψη των αναγκών και την μείωση του συναισθηματικού φορτίου των οικογενειών και των φροντιστών, κυρίως στις σοβαρές περιπτώσεις της νόσου.

ΣΤΟΧΟΣ

Στόχος του Κ.Η.Ο.Φ. είναι η κάλυψη των υφιστάμενων ελλειμμάτων σε εξειδικευμένες υπηρεσίες για την υποστήριξη των ατόμων με Αυτισμό, των οικογενειών και των φροντιστών τους. Με τον τρόπο αυτό επιχειρείται η ολιστική παροχή φροντίδας σε άτομα που πάσχουν από Αυτισμό και ΔΑΔ σε όλα τα στάδια της πάθησης, τα οποία χρήζουν ημερήσιας ολικής φροντίδας και υποστήριξης. Ως απώτερο αποτέλεσμα

επιδιώκεται η ψυχοεκπαίδευση και η εκπαίδευση κοινωνικών δεξιοτήτων, καθώς και η οικονομική και κοινωνική ελάφρυνση των οικογενειών και των φροντιστών.

Περαιτέρω βασικοί στόχοι του είναι:

- Η εκπαίδευση και η ενίσχυση της ψυχοκοινωνικής σταθεροποίησης
- Η υποστήριξη και η συμβουλευτική της οικογένειας και των φροντιστών
- Η παρέμβαση κατ' οίκον
- Η διαχείριση του άγχους και των επιπτώσεων της νόσου
- Η ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινότητας σε θέματα ψυχικής υγείας
- Η διασύνδεση με άλλες υπηρεσίες (Νοσοκομεία, Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Κοινωνικές Υπηρεσίες, ΟΤΑ , ΚΗ, ΚΔΑΠ κ.α.).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΗΣ

Αναλυτικότερα, το Κ.Η.Ο.Φ. για άτομα με Αυτισμό θα απευθύνεται σε ανήλικα και ενήλικα άτομα διαγνωσμένα με νευροαναπτυξιακές διαταραχές και Αυτισμό, με στόχο την ημερήσια θεραπευτική φροντίδα και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση τόσο εντός του Κέντρου Ημέρας, όσο και κατ' οίκον.

Η εν λόγω μονάδα θα παρέχει διευρυμένες υπηρεσίες Κέντρου Ημέρας εντός της εγκατάστασής της, όπως θεραπεία και υποστήριξη βραχείας διάρκειας σε ωφελούμενους που πάσχουν από Αυτισμό, υπηρεσίες στήριξης οικογένειας και φροντιστών των ωφελούμενων σε κάθε στάδιο της νόσου. Ο συντονισμός και η συνεργασία της με τις μονάδες κοινωνικής φροντίδας (ΚΗ, ΚΔΑΠ κλπ.) ειδικότερα θα περιλαμβάνει:

- Ενημέρωση και υποστήριξη επαγγελματιών υγείας των δομών για την πρόληψη και έγκαιρη ανίχνευση των διαταραχών αυτιστικού φάσματος και στην φροντίδα τους
- Ανάπτυξη-λειτουργία ΚΗ, ΚΔΑΠ που προωθούν την ένταξη ατόμων με Αυτισμό στην καθημερινή τους λειτουργία.

Το Κ.Η.Ο.Φ. προβλέπεται να αναπτύξει από την έναρξη ή/και την επέκταση λειτουργίας της, ένα (1) Κινητό Κλιμάκιο παρέμβασης, επιφορτισμένο τόσο με την κατ' οίκον φροντίδα, όσο και με την μεταφορά των ωφελούμενων από και προς το σπίτι, όπου και θα επιστρέφουν μέχρι και την λήξη του ωραρίου, με την συνοδεία και την συνδρομή προσωπικού τους.

Αναλυτικότερα τα Κ.Η.Ο.Φ. θα παρέχουν:

- Υπηρεσίες εξωτερικών ιατρείων, με προσέλευση των ατόμων στα Κέντρα.
- Υπηρεσίες διημέρευσης ατόμων στο Φάσμα μέσω της παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών ψυχικής υγείας.
- Υπηρεσίες εκπαίδευση και υποστήριξη των φροντιστών, με σκοπό οι τυπικοί και άτυποι κατ' οίκον φροντιστές να ανταπεξέρχονται στις ποικίλες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

Ενδεικτικά οι παρεχόμενες υπηρεσίες που θα παρέχουν τα Κ.Η.Ο.Φ. με κινητό κλιμάκιο περιλαμβάνουν δράσεις με στόχο τη συνέχεια στην παρακολούθηση και την φροντίδα, την ψυχοκοινωνική υποστήριξη καθώς και την κατ' οίκον παρέμβαση και φροντίδα με την αξιοποίηση και νέων ψηφιακών τεχνολογιών. Ειδικότερες δράσεις:

- Εκτίμηση της κατάστασης των ωφελούμενων για την ένταξη τους στο Κέντρο Ημέρας.
- Καθημερινή παροχή ολικής φροντίδας, δημιουργική απασχόληση και εξάσκηση σε απαραίτητες δεξιότητες των ωφελούμενων κατά περίπτωση εντός του ΚΗ.
- Καθημερινή παροχή κατ' οίκον φροντίδας με σκοπό την ανακουφιστική φροντίδα και την εκπαίδευση και υποστήριξη της οικογένειας των ατόμων.

- Παρέμβαση σε περίπτωση υποτροπής της νόσου.
- Ιατρική παρακολούθηση των ωφελούμενων σε τακτά χρονικά διαστήματα με την δυνατότητα αξιοποίησης νέων ψηφιακών τεχνολογιών.
- Χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής εντός του Κ.Η. και κατ' οίκον και δυνατότητα χρήσης θεραπευτικών παρεμβάσεων.
- Πληροφόρηση των ωφελούμενων/οικογενειών, όταν κρίνεται αναγκαίο, των διαθέσιμων υπηρεσιών υγείας – ψυχικής υγείας και πρόνοιας, παραπομπή και διευκόλυνση στην προσβασιμότητα.
- Βοήθεια και στήριξη των ωφελούμενων για την αντιμετώπιση των πρακτικών αναγκών και προβλημάτων με έμφαση στην εκμάθηση δεξιοτήτων.
- Βοήθεια και στήριξη προς τα μέλη της οικογένειας και τους φροντιστές με στόχο την καλύτερη επικοινωνία τους, τη μείωση του άγχους και την διαχείριση των υποτροπών.
- Ανάπτυξη προγραμμάτων αγωγής κοινότητας και προαγωγής υγείας.

Η κατανομή των Κ.Η.Ο.Φ. στην επικράτεια, ελλείψει επικαιροποιημένων επιδημιολογικών δεδομένων, έγινε καταρχάς με το πληθυσμιακό κριτήριο κατανομής μίας Μονάδας για Άνοια ανά 25.000 πληθυσμού και ανά Δήμο. Παράλληλα λήφθηκαν υπόψη γεωγραφικές ιδιαιτερότητες της χώρας (νησιωτικότητα ή ορεινοί Δήμοι) αλλά και ιδιαιτερότητες συγκεκριμένων ομάδων πληθυσμού (μουσουλμάνοι, μετανάστες, άστεγοι κ.α.). Από το σύνολο των δυνητικών Μονάδων αφαιρέθηκαν περιοχές στις οποίες ήδη υπήρχε τουλάχιστον μία εξειδικευμένη δομή-υπηρεσία που έχει ήδη αναπτύξει ή εποπτεύει το Υπουργείο Υγείας (πχ. Κέντρα Ψυχικής Υγείας ή Οικοτροφεία).

Η λειτουργία του Κ.Η.Ο.Φ. θα είναι διευρυμένη, ανάλογα με τις εκφραζόμενες ανάγκες των ωφελούμενων και δυνητικά θα μπορεί να καλύπτει παροχή υπηρεσιών από τις 7.30 π.μ. μέχρι 21.30 μ.μ. Η αρχική ανάπτυξη σε μία νέα περιοχή, όπου δεν υπάρχουν καθόλου υπηρεσίες για άτομα με Αυτισμό, δύναται να ξεκινήσει μόνο στο πρωινό ωράριο και η ολοκληρωμένη λειτουργία του με την προσθήκη απογευματινού ωραρίου.

Ο αριθμός ωφελούμενων που θα εξυπηρετούνται είναι:

- 20 ωφελούμενοι, κατ' ανώτατο όριο ανά βάρδια, ήτοι 40 άτομα συνολικά σε 2 βάρδιες με σταθερή παρουσία και απασχόληση (μέτριας και υψηλής λειτουργικότητας).
- 15 ωφελούμενοι, δίκην εξωτερικού ιατρείου, στην πρωινή βάρδια.
- 10-15 ωφελούμενοι στην κατ' οίκον φροντίδα ανά Κινητό Κλιμάκιο.

Ο αριθμός εργαζομένων σε πλήρη ανάπτυξη θα είναι 25 συνολικά κατανεμημένοι σε δύο (2) βάρδιες καθώς και στο κινητό κλιμάκιο που θα παρέχει κατ' οίκον φροντίδα.

Την πολυκλαδική ομάδα της εν λόγω μονάδας θα απαρτίζουν ενδεικτικά οι εξής ειδικότητες:

- Ψυχίατρος/παιδοψυχίατρος
- Παιδίατρος
- Ψυχολόγος
- Νοσηλεύτης
- Βοηθός νοσηλεύτης
- Εργοθεραπευτής ή/και λογοθεραπευτής
- Φυσικοθεραπευτής
- Κοινωνικός λειτουργός
- Φροντιστής
- Διοικητικός υπάλληλος

- Υπάλληλος γενικών καθηκόντων
- Οδηγός
- Λοιπό προσωπικό

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Με τις προϋποθέσεις αξιολόγησης και έγκρισης των πράξεων του ΕΣΠΑ 2021-2027, το κόστος της ανάπτυξης και λειτουργίας των εν λόγω μονάδων θα καλυφθεί από Π.Ε.Π. Οι προϋπολογισμοί διαμορφώνονται ως κάτωθι:

- Το κόστος εκάστου Κ.Η.Ο.Φ. ανά έτος θα ανέρχεται στο ποσό των 600.000 ευρώ
- Ο προϋπολογισμός κόστους έναρξης του εκάστου Κ.Η.Ο.Φ. θα ανέρχεται στο ποσό των 200.000 ευρώ άπαξ.

Μετά τη λήξη της περιόδου χρηματοδότησης από τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, οι σχετικές δαπάνες λειτουργίας θα καλύπτονται κατ' έτος από τις πιστώσεις του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., σύμφωνα με το α. 21 του ν. 5129/2024 (Α'124).

α/α	Περιφέρεια	Μονάδες στην Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα	Προτεινόμενη Δράση	Δυνητικός Δικαιούχος	Π/Υ τετράμηνης προετοιμασίας εκάστου Κ.Η.Ο.Φ. (πλέον ΦΠΑ)	Π/Υ ετήσιας λειτουργίας εκάστου Κ.Η.Ο.Φ.	Π/Υ έναρξης & 2ετούς λειτουργίας/Κ.Η.Ο.Φ.	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ έναρξης & 2ετούς λειτουργίας ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (πλέον ΦΠΑ)
1	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	4		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	5600000
2	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΘΡΑΚΗ	1		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	1400000
3	ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	2		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	2800000
4	ΗΠΕΙΡΟΣ	1		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	1400000
5	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	1400000
6	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	1400000
7	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	1		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για	Φορείς του άρθρου 11	200.000	600.000	1.400.000	1400000

				άτομα με Αυτισμό	του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)				
8	ΑΤΤΙΚΗ	4		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	5600000
9	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	1		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	1400000
10	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	1400000
11	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	1400000
12	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	1		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	1400000
13	ΚΡΗΤΗ	1		ΚΗ με κινητά κλιμάκια για άτομα με Αυτισμό	Φορείς του άρθρου 11 του Ν. 2716 (ΑΜΚΕ)	200.000	600.000	1.400.000	1400000
	ΣΥΝΟΛΑ	20							28000000

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Κοινοποίηση

1. Επιτελική δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υγείας, Γλάδστωνος 1α & Πατησίων, 106 77, Αθήνα

Εσωτερική Διανομή (ηλεκτρονικά):

1. Γρ. Υφυπουργού Υγείας
2. Γρ. Γενικού Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας
3. Αναπλ. Προϊστ. Γενικής Διεύθυνσης Υπηρεσιών Υγείας
4. Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας